

DANIEL IONIȚĂ

Testament

ANTOLOGIE DE POEZIE ROMÂNĂ MODERNĂ

ANTHOLOGY OF MODERN ROMANIAN VERSE

EDIȚIA A DOUA REVIZUITĂ ȘI ADĂUGITĂ

SECOND EDITION REVISED AND ENLARGED

Antologie și traducere de ■ Translated and Edited by

DANIEL IONIȚĂ

with Eva Foster, Daniel Reynaud and Rochelle Bews

Iarna

Din văzduh cumplita iarnă cerne norii de zăpadă,
Lungi troiene călătoare adunate-n cer grămadă;
Fulgii zbor, plutesc în aer ca un roi de fluturi albi,
Răspândind fiori de gheață pe ai țării umeri dalbi.

Ziua ninge, noaptea ninge, dimineța ninge iară!
Cu o zale argintie se îmbracă mândra țară;
Soarele rotund și palid se prevede printre nori
Ca un vis de tinerețe printre anii trecători.

Tot e alb pe câmp, pe dealuri, împregiur, în depărtare,
Ca fantasme albe plopilor înșirați se perd în zare,
Și pe-ntinderea pustie, fără urme, fără drum,
Se văd satele perdute sub clăbuci albi de fum.

Dar ninsoarea încetează, norii fug, doritul soare
Strălucește și dizmiardă oceanul de ninsoare.
Iată-o sanie ușoară care trece peste văi...
În văzduh voios răsună clinchete de zurgălăi.

1821-1890 vasile alecsandri

Winter

From the sky the dreadful winter sifts and empties clouds of snow,
Of those cold and wandering snowdrifts having gathered long ago;
Snowflakes fly, they float and quiver like white butterflies, so light,
Spreading icy flutters, briskly, turn the country's shoulders white.

Days are snowing, nights are snowing, snow on mornings does prevail!
All the countryside is wearing, regally, this silver mail;
And the sun, all round and pale, shows but glimpses through the sky,
Like some dream of youth, now flashing through the years which pass us by.

All is white... the fields, the hillsides, all surrounding, far away,
Like white daydreams are the poplars, lining up into the grey,
And beholding all this wasteland, not a trail, not a stroke,
Just the villages, now hidden under whitish foam of smoke.

But at once the snowing ceases, clouds depart, the sunny glow
Glitters now, caressing gently the white ocean made of snow.
Look outside, for through the valleys a light sleigh is gliding fair...
And the joyful sky is ringing, play-bells chiming through the air.

1821-1890 Vasile Alecsandri

Trecut-au anii...

Trecut-au anii ca nouri lungi pe șesuri
Și niciodată n-or să vie iară,
Căci nu mă-ncântă azi cum mă mișcară
Povești și doine, ghicitori, eresuri,

Ce fruntea-mi de copil o-nseninară,
Abia-nțelese, pline de-nțelesuri –
Cu-a tale umbre azi în van mă-mpresuri,
O, ceas al tainei, asfințit de sară.

Să smulg un sunet din trecutul vieții,
Să fac, o, suflet, ca din nou să tremuri
Cu mâna mea în van pe liră lunec;

Pierdut e totu-n zarea tinereții
Și mută-i gura dulce-a altor vremuri,
Iar timpul crește-n urma mea... mă-ntunec!

1850-1889 mihai eminescu

Gone are the years...

Gone are the years, long clouds across the plain
And never will I witness them return,
They charmed me then, but I no longer yearn
For tales and doinas*, riddles all in vain,

Where childhood thoughts would joyfully abide
Barely discerned, now full of deep discerning –
For your cool shadows I'm no longer burning,
Oh, time of mystery, at even tide.

To tear some sound from life forever passed,
To try, my soul, for you again to quiver
In vain my hand across the strings is skimming;

The gleam of youth, away, forever cast,
Spent, the sweet murmur that would once deliver,
While now, time grows behind me... I am dimming!

1850-1889 Mihai Eminescu

* Doina = a Romanian musical style, found in peasant music, often melancholy, typically not constrained by a particular rhythm, and highly ornamented, according to the interpreter's mood and imagination.

Glossă

Vreme trece, vreme vine,
Toate-s vechi și nouă toate;
Ce e rău și ce e bine
Tu te-ntreabă și socoate;
Nu spera și nu ai teamă,
Ce e val ca valul trece;
De te-ndeamnă, de te cheamă,
Tu rămâi la toate rece.

Multe trec pe dinainte,
În auz ne sună multe,
Cine ține toate minte
Și ar sta să le asculte?...
Tu așează-te deoparte,
Regăsindu-te pe tine,
Când cu zgomote deșarte
Vreme trece, vreme vine.

Nici încline a ei limbă
Recea cumpănă-a gândirii
Înspre clipa ce se schimbă
Pentru masca fericirii,
Ce din moartea ei se naște
Și o clipă ține poate;
Pentru cine o cunoaște
Toate-s vechi și nouă toate.

1850-1889 mihai eminescu

Gloss

*Time is passing, time comes yet,
All is old, and all is new;
What for good or ill is set
You can ponder and construe;
Do not hope and do not worry,
What's a wave, will wave away;
Though enticing with a flurry,
Cool remain to all they say.*

*Many things pass by before us,
Many things we hear and see,
Who remembers all their ruckus
And would listen to their plea?...
You sit quiet 'round the edges,
Find yourself, despite their fret,
While you hear their noisy pledges,
Time is passing, time comes yet.*

*Not inclining in expression
The cold balance of our thinking
To a moment, an impression,
Mask of happiness now sinking,
Of its own death notwithstanding
Takes one lonely breath for you;
But for him who's understanding
All is old, and all is new.*

1850-1889 Mihai Eminescu

1850-1889 mihail eminescu

Privitor ca la teatru
Tu în lume să te-nchipui:
Joace unul și pe patru,
Totuși tu ghici-vei chipu-i,
Și de plânge, de se ceartă,
Tu în colț petreci în tine
Și-nțelegi din a lor artă
Ce e rău și ce e bine.

Viitorul și trecutul
Sunt a filei două fețe,
Vede-n capăt începutul
Cine știe să le-nvețe;
Tot ce-a fost ori o să fie
În prezent le-avem pe toate,
Dar de-a lor zădărnicie
Te întreabă și socoate.

Căci acelorași mijloace
Se supun câte există,
Și de mii de ani încoace
Lumea-i veselă și tristă;
Alte măști, aceeași piesă,
Alte guri, aceeași gamă,
Amăgit atât de-adese
Nu spera și nu ai teamă.

Nu spera când vezi mișeii
La izbândă făcând punte,
Te-or întrece nătărăii,
De ai fi cu stea în frunte;
Teamă n-ai, căta-vor iarăși
Între dâșșii să se plece,
Nu te prinde lor tovarăș:
Ce e val, ca valul trece.

Entertained by actors playing
In this world yourself depict:
Though four roles one is portraying,
His true face you can predict;
If he weeps, or if he's fighting,
You just watch him without fret
And deduce from his inciting
What for good or ill is set.

Past and future go together,
The two faces of a coin,
You can tell tomorrow's weather,
When you learn the two to join;
All that was and all that follows
In this moment we see true,
On their false and empty hollows
You can ponder and construe.

The same means this world is using
To constrain in all she fashions,
And for thousand years suffusing
Joy and sadness duly rations;
Other masks, the same old drama,
Other mouths, the same old story,
Discontent at their conformance
Do not hope and do not worry.

Do not hope because some cretin
Wrestles to successes steady,
Idiots will have you beaten,
Though you've shown them off already;
Have no fear if when they gather
Ostentations they display,
Don't resemble them, don't blather:
What's a wave, will wave away.

1850-1889 Mihai Eminescu

1850-1889 Mihai Eminescu

Cu un cântec de sirenă,
Lumea-ntinde lucii mreje;
Ca să schimbe-actorii-n scenă,
Te momeste în vârteje;
Tu pe-alături te strecoară,
Nu băga nici chiar de seamă,
Din cărarea ta afară
De te-ndeamnă, de te cheamă.

De te-ating, să feri în laturi,
De hulesc, să taci din gură;
Ce mai vrei cu-a tale sfaturi,
Dacă știi a lor măsură;
Zică toți ce vor să zică,
Trecă-n lume cine-o trece;
Ca să nu-ndrăgești nimică,
Tu rămâi la toate rece.

Tu rămâi la toate rece,
De te-ndeamnă, de te cheamă;
Ce e val, ca valul trece,
Nu spera și nu ai teamă;
Te întreabă și socoate
Ce e rău și ce e bine;
Toate-s vechi și nouă toate:
Vreme trece, vreme vine.

Like some charming siren calling,
The world's luring and inviting;
Other actors when they're falling,
It wants you to do their fighting;
Move aside, it's just deception,
Pass them by, away you scurry,
From your path make no exception,
Though enticing with a flurry.

Should they touch you, get some distance,
Should they curse you, keep your polish,
Why to help and show persistence,
When you know they just demolish;
Let them blather on forever,
Doesn't matter whom they sway,
Don't grow fond of them, be clever,
Cool remain to all they say.

*Cool remain to all they say,
Though enticing with a flurry;
What's a wave, will wave away,
Do not hope and do not worry;
You can ponder and construe
What for good or ill is set;
All is old, and all is new:
Times is passing, time comes yet.*

mihai eminescu

1850-1889